YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

10 päivänä kesäkuuta 1999 *

Asiassa C-346/97,

jonka Länsrätten i Dalarnas län (Ruotsi) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Braathens Sverige AB, aiemmin Transwede Airways AB,

vastaan

Riksskatteverket

ennakkoratkaisun kivennäisöljyjen valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta 19 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/81/ETY (EYVL L 316, s. 12) 8 artiklan 1 kohdan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ruotsi.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: ensimmäisen jaoston puheenjohtaja P. Jann, joka hoitaa viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida (esittelevä tuomari), C. Gulmann, D. A. O. Edward ja M. Wathelet,

julkisasiamies: N. Fennelly,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Transwede Airways AB, edustajanaan jur.kand. Pether Römbo, Göteborg,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Enrico Traversa ja Knut Simonsson,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Braathens Sverige AB:n, edustajinaan Pether Römbo, jur.kand. Henrik Norinder, Lund, ja jur.kand. Peter Thungren, Göteborg, Riksskatteverketin, edustajanaan oikeudenkäyntiasioista vastaava virkamies Maj-Britt Remstam, ja komission, asiamiehenään Knut Simonsson, 17.9.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.11.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Länsrätten i Dalarnas län on esittänyt 3.9.1997 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 6.10.1997, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä kivennäisöljyjen valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta 19 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/81/ETY (EYVL L 316, s. 12) 8 artiklan 1 kohdan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Braathens Sverige AB (aikaisemmalta nimeltään Transwede Airways AB, jäljempänä Braathens) sekä Ruotsin verohallinto ja joka koskee kaupalliseen kotimaan lentoliikenteeseen kohdistuvan kansallisen ympäristöveron maksamista tammikuun 1995 ja kesäkuun 1996 väliseltä ajanjaksolta.

Yhteisön lainsäädäntö

3 Valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta 25 päivänä helmikuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/12/ETY (EYVL L 76, s. 1) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tässä direktiivissä säädetään järjestelmästä, joka koskee valmisteveron ja muiden välittömästi tai välillisesti tuotteiden kulutukseen kohdistuvien välillisten verojen alaisia tuotteita, lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja yhteisön määräämiä veroja.

2. Valmisteveron alaisten tuotteiden valmisteverojen rakennetta ja määrää koskevat erityissäännökset ovat eri direktiiveissä."

4 Saman direktiivin 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Tätä direktiiviä sovelletaan yhteisön tasolla seuraaviin asiaa koskevissa direktiiveissä määriteltyihin tuotteisiin:

— kivennäisöljyt,

— alkoholi ja alkoholijuomat,

— valmistettu tupakka.

2. Edellä 1 kohdassa mainituista tuotteista voidaan erityistarkoituksiin kantaa myös muita välillisiä veroja, jos näiden verojen kannossa noudatetaan valmisteverojen ja arvonlisäverojen veron perusteen määräämistä, laskentaa, verovaateen täytäntöönpanokelpoisuutta ja valvontaa koskevia verotussääntöjä."

5 Direktiivin 92/81/ETY 1 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kannettava yhdenmukaistettua valmisteveroa kivennäisöljyistä tämän direktiivin mukaisesti ja niiden on vahvistettava valmisteverojensa verokannat kivennäisöljyjen valmisteverojen määrien lähentämisestä 19 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/82/ETY (EYVL L 316, s. 19) mukaisesti.

6 Direktiivin 92/81/ETY 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että muiden kivennäisöljyjen kuin niiden, joiden valmisteveron taso vahvistetaan direktiivissä 92/82/ETY, "on oltava valmisteveron alaisia, jos ne on tarkoitettu käytettäviksi tai niitä myydään taikka käytetään lämmityspolttoaineina tai moottoripolttoaineina. Kannettavan valmisteveron määrä on vahvistettava käyttötarkoituksen mukaan vastaavan lämmityspolttoaineen tai moottoripolttoaineen valmisteveron määrän suuruiseksi."

7 Direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Sen lisäksi, mitä direktiivissä 92/12/ETY säädetään yleisesti valmisteveron alaisten tuotteiden vapauttamisesta valmisteverosta tiettyjen käyttötarkoitusten perusteella, jäsenvaltioiden on vapautettava yhdenmukaistetusta valmisteverosta jäljempänä luetellut tuotteet edellytyksin, jotka jäsenvaltioiden on vahvistettava verovapautuksien oikean ja selkeän soveltamisen varmistamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen tai muiden väärinkäytösten estämiseksi:

— —

b) kivennäisöljyt, jotka toimitetaan käytettäviksi moottoripolttoaineina muussa ilmailussa kuin yksityisessä huvi-ilmailussa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden yhteisön säännösten soveltamista.

Tässä direktiivissä 'yksityisellä huvi-ilmailulla' tarkoitetaan ilma-aluksen käyttöä, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suorittaa sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin henkilöiden tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen suorituksiin.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tämän vapautuksen soveltamisen lentopetrolien toimituksiin (CN-koodi 2710 00 51);

——."

Kansallinen lainsäädäntö

8 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä ilmenee, että *lag (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik*issa (laki kotimaan lentoliikenteen ympäristöverosta, jäljempänä vuoden 1988 laki) säädettiin, että valtiolle oli 1.1.1997 asti maksettava kaupallisesta kotimaan lentoliikenteestä ympäristövero, joka laskettiin polttoaineen kulutuksen sekä hiilivety- ja typpioksidipäästöjen perusteella.

9 Tämä vero laskettiin vuosien 1995 ja 1996 osalta vuoden 1988 lain, sellaisena kuin sitä voidaan soveltaa pääasian tosiseikkoihin, 6 §:n 1 momentin mukaan Luftfartsverketin (kansallinen siviili-ilmailuhallinto) antamien niiden tietojen perusteella, jotka koskivat kulloisenkin lentokonetyypin polttoaineen kulutusta sekä hiilivety- ja typpioksidipäästöjä keskimääräisesti arvioidun lentomatkan aikana. Vuoden 1988 lain 6 §:n 2 momentin mukaan jokaiselta lennolta kannettiin veroa 1 Ruotsin kruunu (SEK) kulutetulta polttoainekilogrammalta ja 12 kruunua hiilivety- ja typpioksidipäästökilogrammalta. Koska vuoden 1988

lain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista hiilivety- ja typpioksidipäästöistä ei ollut saatavilla luotettavia tietoja, vero laskettiin lentokoneen suurimpaan sallittuun lentoonlähtöpainoon perustuvan menetelmän mukaisesti.

10 Vuoden 1988 laki kumottiin 1.1.1997 voimaan tulleella lailla 1996:1407. Lentokoneen bensiini ja kerosiini on *lag (1994:1776) om skatt på energi*n (laki energiaveroista) mukaisesti tästä ajankohdasta alkaen vapautettu energiaverosta ja hiilidioksidiverosta.

Pääasia

11 Skattemyndigheten i Kopparbergs län (1.1.1997 alkaen Skattemyndigheten i Dalarnas län, jäljempänä veroviranomainen) velvoitti useissa verotuspäätöksissään Braathensin maksamaan vuoden 1988 lain, sellaisena kuin se on muutettuna, 6 §:ssä säädetyn veron tammikuun 1995 ja kesäkuun 1996 väliseltä ajanjaksolta. Nämä verotuspäätökset vahvistettiin Braathensin niistä tekemän oikaisuvaatimuksen johdosta 15.8.1996 tehdyllä veroviranomaisen päätöksellä. Braathens valitti päätöksestä Länsrätten i Dalarnas läniin.

12 Braathens sai lykkäystä veron maksamiseen ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen ja veroviranomaisen eri ajanjaksoja koskeneilla päätöksillä sillä perusteella, että pääasian lopputulos oli epäselvä. Riksskatteverket (kansallinen veroviranomainen) alkoi 12.6.1997 tehdyllä päätöksellä käyttää puhevaltaa asiassa Skattemyndigheten i Dalarnas länin sijaan.

Ennakkoratkaisukysymykset

13 Pääasian asianosaiset ovat esittäneet ennakkoratkaisupyynnön esittäneessä tuomioistuimessa eriäviä näkökantoja siitä, kuuluuko riidanalainen vero direktiivin 92/81/ETY soveltamisalaan, onko direktiivillä välitön oikeusvaikutus ja onko mahdollista jakaa vero siten, että sen katsottaisiin olevan osittain yhteisön oikeuden mukainen ja osittain taas sen vastainen. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on katsonut, että näihin kysymyksiin annettava vastaus on epäselvä, ja se on siksi päättänyt lykätä asian käsittelyä esittääkseen yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Ovatko käsiteltävänä olevassa asiassa kuvatut *lag (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik*in nojalla suoritetut verotustoimenpiteet ristiriidassa neuvoston direktiivin 92/81/ETY (kivennäisöljyjä koskeva direktiivi) kanssa, jonka 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on vapautettava yhdenmukaistetusta valmisteverosta kivennäisöljyt, jotka toimitetaan käytettäviksi moottoripolttoaineina muussa ilmailussa kuin yksityisessä huvi-ilmailussa?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko kivennäisöljyjä koskevan direktiivin 8 artiklan 1 kohdan b alakohdalla katsottava olevan välitön oikeusvaikutus siten, että yksityinen oikeussubjekti voi kansallisessa tuomioistuimessa vedota tähän säännökseen valtion viranomaista vastaan?

3) Jos kivennäisöljyjä koskevaa direktiiviä sovelletaan tähän asiaan, voidaanko kyseiset verotustoimenpiteet jakaa yhteisön oikeuden mukaiseen osaan ja sen vastaiseen osaan, koska Ruotsin ympäristövero lasketaan osittain polttoaineen kulutuksen ja osittain hiilivety- ja typpioksidipäästöjen perusteella?"

Ensimmäinen ja toinen ennakkoratkaisukysymys

14 Aluksi on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ei ole EY:n perustamissopimuksen 177 artiklassa tarkoitetuissa asioissa ratkaista sitä, ovatko kansalliset säännökset ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa. Yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin esittää kansalliselle tuomioistuimelle kaikki sellaiset yhteisön oikeuteen kuuluvat tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat auttaa kansallista tuomioistuinta sen arvioidessa tätä yhdenmukaisuutta sen käsiteltäväksi saatetussa asiassa (ks. erityisesti asia 6/64, Costa, tuomio 15.7.1964, Kok. 1964, s. 1141, 1158; Kok. Ep. I, s. 211).

15 Näin ollen ensimmäinen ja kolmas kysymys on ymmärrettävä siten, että kansallinen tuomioistuin haluaa selvittää, onko sen kaltainen vero, joka kohdistuu kaupallisiin kotimaanlentoihin Ruotsissa ja joka lasketaan sellaisten tietojen perusteella, jotka koskevat käytetyn konetyypin polttoaineen kulutusta sekä hiilivety- ja typpioksidipäästöjä sen keskimääräisesti lasketun lentomatkan aikana, direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdan vastainen.

16 Riksskatteverket katsoo, että pääasiassa kyseessä oleva vero on tosiasiassa ympäristönsuojelutarkoituksessa kannettu vero, joka — toisin kuin Braathens ja komissio väittävät — ei kohdistu suoraan polttoaineen kulutukseen vaan niihin päästöihin, joilla kansallinen lentoliikenne osaltaan vaikuttaa hiilidioksidin ja hiilivedyn aiheuttamaan ympäristön saastumiseen, minkä vuoksi direktiivit 92/12/ETY ja 92/81/ETY eivät ole asian kannalta merkityksellisiä.

17 Riksskatteverket korostaa tältä osin, että vuoden 1988 lain esitöistä ilmenee, että lainsäätäjän tavoitteena oli rajoittaa lentoliikenteen aiheuttamaa saastumista, tasoittaa tämän liikenteen pakokaasupäästöistä aiheutuvia makrotaloudellisia kustannuksia ja kannustaa ekologisempien lentokonemoottoreiden kehittämistä.

18 Riksskatteverketin mukaan paras menetelmä tämän saasteen määritteleminseksi on lentokoneen päästämien saastuttavien aineiden määrän laskeminen, joka voidaan tehdä joko kulutetun polttoaineen litroina lasketun määrän tai saastepäästöjen määrän perusteella.

19 Riksskatteverket esittää, että polttoaineen kulutusta ei oteta huomioon laskettaessa hiilivety- ja typpioksidipäästöistä aiheutuvan saasteen määrää, joka on osittain perusteena laskettaessa kyseessä olevaa veroa. Laskutoimitus tapahtuu siviili-ilmailuhallinnon antamien niiden tietojen perusteella, jotka koskevat lentokonetyypin päästöjä keskimääräisesti lasketun lentomatkan aikana; tämän laskun tuloksena saadaan keskimääräinen saastumismäärä.

20 Riksskatteverketin mukaan riidanalaisen veron sen osan suhteen, joka koskee lentokoneen polttoainesäiliön sisältämän polttoaineen palamisen tuloksena syntyviä hiilidioksidipäästöjä, täsmällisin ja Ruotsissa siksi käytetty laskentatapa on se, jonka perusteena ovat kulutetun polttoaineen määrää koskevat tiedot. Kyseessä on tosiasiassa lentokoneen tietyn pituisella lennolla keskimääräisesti kuluttamaa määrää koskeva arviomääräinen laskelma, jonka mukaan vero peritään jokaiselta lennolta eikä tosiasiassa poltetun kerosiinin perusteella, mikä osoittaa, että kyseessä ei ole polttoaineen kulutusta koskeva vero.

21 Riksskatteverketin mukaan direktiivejä 92/12/ETY ja 92/81/ETY ei voida soveltaa, koska pääasiassa kyseessä oleva vero ei ole käytettyyn polttoaineeseen kohdistuva vero vaan ympäristövero, joka kohdistuu kaupallisista kotimaanlennoista johtuviin saastepäästöihin. Riksskatteverket esittää toissijaisesti, että joka tapauksessa se veron osa, jonka perusteena ovat hiilivety- ja typpioksidipäästöt, on yhteisön oikeuden mukainen, koska polttoaineen kulutuksen ja näiden päästöjen välillä ei ole suoraa yhteyttä.

22 On todettava, että riidanalainen vero on laskettu niiden tietojen perusteella, jotka kansallinen siviili-ilmailuhallinto on antanut tietyn lentokonetyypin polttoaineen kulutuksesta ja hiilivety- ja typpioksidipäästöistä sen keskimääräisen lentomatkan aikana.

23 Direktiivin 92/12/ETY 1 artiklan 1 kohdan mukaan siinä tarkoitetaan valmisteveron ja muiden välittömästi tai välillisesti tuotteiden kulutukseen kohdistuvien välillisten verojen alaisia tuotteita. Kuten Braathens ja komissio ovat perustellusti tuoneet esille, polttoaineen kulutuksen ja vuoden 1988 laissa tarkoitettujen, tämän kulutuksen yhteydessä ilmaan pääsevien saastuttavien aineiden välillä on suora ja erottamaton yhteys, minkä vuoksi riidanalaisen veron on katsottava kohdistuvan juuri polttoaineen kulutukseen direktiiveissä 92/12/ETY ja 92/81/ETY tarkoitetulla tavalla sekä hiilivety- ja typpioksidipäästöjen perusteella lasketun veron osan että sen osan perusteella, joka määritellään polttoaineen kulutus huomioon ottaen ja joka kohdistuu hiilidioksidipäästöihin.

24 Direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdan b alakohdasta ilmenee, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen vero ei ole yhteensopiva edellä mainituilla direktiiveillä käyttöön otetun yhdenmukaistetun valmisteverojärjestelmän kanssa. Mikäli jäsenvaltiot saisivat kantaa jotain muuta välillistä veroa sellaisista nyt kyseessä olevan kaltaisista tuotteista, jotka on vapautettava yhdenmukaistetusta valmisteverosta direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, tämä poistaisi kyseiseltä säännökseltä sen tehokkaan vaikutuksen.

25 Tällaisen veron käyttöön ottanut jäsenvaltio ei siksi voi vedota direktiivin 92/12/ETY 3 artiklan 2 kohdassa säädettyyn oikeuteen pitää voimassa tai ottaa käyttöön yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita koskevia kansallisia veroja erityistarkoituksiin.

26 Näin ollen ensimmäiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen vero, joka koskee kaupallista kotimaan lentoliikennettä ja joka lasketaan sellaisten tietojen perusteella, jotka koskevat

käytetyn konetyypin polttoaineen kulutusta sekä hiilivety- ja typpioksidipäästöjä sen keskimääräisesti lasketun lentomatkan aikana, on direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdan vastainen.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

27 Riksskatteverketin mukaan direktiivillä 92/81/ETY ei ole välitöntä oikeusvaikutusta. Direktiivin tarkoituksena on yhtäältä jäsenvaltioiden oikeussääntöjen yhdenmukaistaminen, eikä yksityisille synny direktiivin perusteella oikeuksia; toisaalta direktiivi ei ole tarpeeksi täsmällinen ja selkeä, ja sen soveltaminen edellyttää täydentävien menettelysääntöjen antamista.

28 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

29 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että tapauksissa, joissa direktiivin säännökset sisältönsä osalta vaikuttavat olevan ehdottomia ja riittävän täsmällisiä, niihin voidaan vedota kaikkia direktiivin kanssa ristiriidassa olevia kansallisia säännöksiä vastaan, kun toimenpiteitä direktiivin täytäntöönpanemiseksi ei ole toteutettu määräajassa. Yksityiset oikeussubjektit voivat myös vedota kyseisiin säännöksiin, siltä osin kuin niissä määritellään oikeudet, joihin voidaan vedota suhteessa valtioon (ks. jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) 13 artiklan osalta asia 8/81, Becker, tuomio 19.1.1982, Kok. 1982, s. 53, 25 kohta).

30 Vaikka direktiivissä 92/81/ETY jätetään jäsenvaltioille jonkin verran harkintavaltaa tiettyjen tämän direktiivin säännösten täytäntöönpanon suhteen, yksityisiltä ei kuitenkaan voida evätä oikeutta vedota niihin tämän direktiivin säännöksiin, jotka tavoitteensa vuoksi voidaan irrottaa kokonaisuudesta ja joita

voidaan siksi soveltaa sellaisenaan (ks. soveltuvin osin em. asia Becker, tuomion 29 kohta).

31 Käsiteltävänä olevassa asiassa tilanne on juuri tällainen. Direktiivin 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa jäsenvaltioille asetetaan yhtäältä selkeä ja täsmällinen velvollisuus vapauttaa yhdenmukaistetusta valmisteverosta moottoripolttoaine, jota käytetään muussa ilmailussa kuin yksityisessä huvi-ilmailussa. Toisaalta 8 artiklan 1 kohdan johdantolauseessa, jonka mukaan jäsenvaltiot määräävät vapautuksista "edellytyksin, jotka jäsenvaltioiden on vahvistettava verovapautuksien oikean ja selkeän soveltamisen varmistamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen tai muiden väärinkäytösten estämiseksi", jäsenvaltioille annettu harkintavalta ei voi saattaa tässä säännöksessä säädetyn, verosta vapauttamista koskevan velvollisuuden ehdottomuutta kyseenalaiseksi (ks. soveltuvin osin em. asia Becker, 32—35 kohta).

32 Velvollisuus vapauttaa yhdenmukaistetusta valmisteverosta moottoripolttoaine, jota käytetään muussa ilmailussa kuin yksityisessä huvi-ilmailussa, on riittävän selkeä, täsmällinen ja ehdoton, jotta yksityinen oikeussubjekti voi vedota siihen kansallisessa tuomioistuimessa riitauttaakseen tämän velvollisuuden kanssa ristiriidassa olevan kansallisen säännöksen.

33 Toiseen kysymykseen on siten vastattava, että yksityinen oikeussubjekti voi vedota kansallisessa tuomioistuimessa direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyyn velvollisuuteen vapauttaa yhdenmukaistetusta valmisteverosta kivennäisöljyt, jotka toimitetaan käytettäviksi moottoripolttoaineina muussa ilmailussa kuin yksityisessä huvi-ilmailussa, riitauttaakseen tämän velvollisuuden kanssa ristiriidassa olevan kansallisen säännöksen.

Oikeudenkäyntikulut

34 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Länsrätten i Dalarnas länin 3.9.1997 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Pääasiassa kyseessä olevan kaltainen vero, joka koskee kaupallista kotimaan lentoliikennettä ja joka lasketaan sellaisten tietojen perusteella, jotka koskevat käytetyn konetyypin polttoaineen kulutusta sekä hiilivety- ja typpioksidipäästöjä sen keskimääräisesti lasketun lentomatkan aikana, on direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdan vastainen.**

2) **Yksityinen oikeussubjekti voi vedota kansallisessa tuomioistuimessa direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyyn velvolli-**

suuteen vapauttaa yhdenmukaistetusta valmisteverosta kivennäisöljyt, jotka toimitetaan käytettäviksi moottoripolttoaineina muussa ilmailussa kuin yksityisessä huvi-ilmailussa, riitauttaakseen tämän velvollisuuden kanssa ristiriidassa olevan kansallisen säännöksen.

Jann Moitinho de Almeida Gulmann

Edward Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä kesäkuuta 1999.

R. Grass

kirjaaja

J.-P. Puissochet

viidennen jaoston puheenjohtaja